

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БАХМУТСЬКИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
підготовки молодшого спеціаліста
з дисципліни
«Економіка, організація і планування виробництва»
(Код за ОПП ПП 3.1.10)

Галузь знань : 27 Транспорт

Спеціальність: 275 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Мінейкіс Ю.С., викладач, спеціаліст кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»

Складена на основі Освітньо-професійної програми «Організація перевезень і управління на залізничному транспорті», затвердженій протоколом №7 педагогічної ради коледжу від 11.05.2018р.

Розглянуто на засіданні циклової комісії
«Організація перевезень і управління на залізничному транспорті та Обслуговування і ремонт залізничних споруд та об'єктів колійного господарства» та рекомендовано до використання в освітньому процесі

Протокол №1 від 30.08.2018 р.

Голова циклової комісії Ю.С.Мінейкіс

Схвалено на засіданні методичної ради коледжу

Протокол № 1 від "31" 08 2018р.

Голова методичної ради О.М.Щитинський

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Економіка, організація і планування виробництва» складена відповідно до Освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста «Організація перевезень і управління на залізничному транспорті» галузі знань 27 Транспорт спеціальності 275 Транспортні технології (на залізничному транспорті).

Предметом вивчення дисципліни є виробничі відносини та економічні інтереси, що виникають між :

- транспортом і економікою держави ;
- взаємодіючими видами транспорту;
- трудовими колективами підприємств та структурних підрозділів залізничного транспорту.

Міждисциплінарні зв'язки: ГСЕ 1.06 «Економічна теорія», ГСЕ 1.09 «Основи правознавства», ПП 3.1.2 «Залізничні станції та вузли», ПП 3.1.4 «Організація руху поїздів», ПП 3.1.5 «Організація вантажної і комерційної роботи», ПП 3.1.9 «Технологія галузі і технічні засоби залізничного транспорту».

Програма навчальної дисципліни складається із таких змістових модулів:

1. Основи економіки і планування експлуатаційної роботи залізниць.
2. Основи виробничо-господарської діяльності дирекції залізничних перевезень і станції.
3. Організація та оплата праці.
4. Планування виробничо-фінансової роботи станції.
5. Підвищення ефективності виробництва.

Зміст програмного матеріалу базується на сучасній економічній науці, а також на прогресивних методах використання економічних закономірностей для підвищення ефективності виробництва.

Вивчення навчального матеріалу пов'язується з проблемами підвищення продуктивності праці, забезпечення безпеки руху на залізницях, впровадження прогресивних технологій, захисту навколишнього середовища, охорони праці, а також вирішення соціальних завдань. Навчання сприяє формуванню нового економічного мислення, вироблення умінь вирішувати ситуаційні проблеми виробничого характеру.

У процесі вивчення дисципліни розкривається суть економічних понять і категорій із урахуванням здійснюваних економічних реформ, роботи в умовах ринкових відносин.

Вивчення дисципліни закріплюється виконанням курсової роботи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення дисципліни у студента повинні бути сформовані певні програмні компетентності, які наводяться у таблиці 1.

Таблиця 1. Сформовані компетентності

Шифри компетентностей	Програмні компетентності
1	2
Інтегральна компетентність(ІК)	
ІК1	здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК1	здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
ЗК2	здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
ЗК3	здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях з фундаментальних розділів математики в обсязі, необхідному для володіння математичним апаратом відповідної галузі знань;
ЗК4	здатність давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, звітувати державною мовою в усній та писемній формах;
ЗК6	навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
ЗК7	здатність формулювати, розробляти нові ідеї, проводити дослідження на відповідному рівні;
ЗК8	здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
ЗК9	здатність розробляти та управляти проектами;
ЗК10	здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
ЗК11	навички здійснення безпечної діяльності;
ЗК13	здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
ЗК14	здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
ЗК15	здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Продовження таблиці 1.

1	2
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК20	здатність використовувати знання під час статистичної обробки даних для розробки новітніх технологічних процесів обробки вагонів і поїздів на станціях;
ФК29	здатність щодо оволодіння основами економіки, організації виробництва, праці й управління;
ФК30	здатність застосовувати методи аналізу й оцінки основних показників роботи станції та дирекції залізничних перевезень;
ФК31	здатність планувати та реалізовувати виконання планових завдань і перевіряти якість і обсяг виконаної роботи;
ФК32	здатність розуміти соціальні й екологічні наслідки своєї професійної діяльності, мати сучасні уявлення про принципи моніторингу, оцінки стану природного середовища й охорони довкілля;
ФК33	здатність організовувати роботу, нести особисту відповідальність за виконання правил та інструкцій з охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки, безпеки життєдіяльності, правил трудового законодавства;
ФК34	здатність до ділової комунікації у професійній сфері, вести дискусію, управляти колективом у сучасних умовах функціонування залізничного транспорту, використовувати знання етики ділового спілкування, навичок роботи в бригаді (зміні); прогнозувати та запобігати конфліктним ситуаціям у колективі.

На вивчення навчальної дисципліни за навчальним планом відводиться 189 годин 6,3 кредита ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Таблиця 2. Рекомендований розподіл навчального часу за видами занять

№ з/п	Найменування розділів	Кількість годин			
		Всього	Аудиторні	Практичні (лабораторні)	Самостійна робота
	Вступ. Предмет, принципи та методи економіки і планування виробництва	2	2	-	-
1	Основи економіки і планування експлуатаційної роботи залізниць	30	14	-	16
1.1	Роль транспорту в прискоренні соціально-економічного розвитку України	16	8	-	8
1.2	Основні принципи управління і планування на транспорті	14	6	-	8
2	Основи виробничо-господарської діяльності дирекції залізничних перевезень і станції	28	12	6	10
2.1	Характеристика виробничо-господарської діяльності дирекції залізничних перевезень	24	10	4	10
2.2	Основи виробничо-господарської діяльності станції	4	2	2	-
3	Організація та оплата праці	38	12	16	10
3.1	Нормування праці	16	4	8	4
3.2	Організація праці	12	4	4	4
3.3	Організація оплати праці	10	4	4	2
4	Планування виробничо-фінансової роботи станції	54	18	16	20
4.1	Системи економічних взаємовідносин в умовах ринку	22	6	-	16
4.2	Планування економічного і соціального розвитку станції	18	6	12	-
4.3	Облік і техніко-економічний аналіз виробничо-фінансової діяльності станції	14	6	4	4
5	Підвищення ефективності виробництва	17	4	2	11
5.1	Ефективність втілення прогресивних технологічних процесів	17	4	2	11
Курсовий проект		20			20
ВСЬОГО		189	62	40	87

Вступ

Зміст економічної науки та її значення для народного господарства. Економічна політика України на сучасному етапі. Зміст предмета, його значення та місце в підготовці, молодих спеціалістів-організаторів перевезень, зв'язок з іншими предметами спеціального циклу. Закон України “Про транспорт”, Закон України “Про залізничний транспорт”.

1. Основи економіки і планування експлуатаційної роботи залізниць

Тематична характеристика змістового модуля 1

1.1.Роль транспорту в прискоренні соціально-економічного розвитку України

1.2.Основні принципи управління і планування на транспорті

Таблиця 2.1.Вимоги ОПП

Програмні результати навчання (ПРН)	Коди сформованих компетентностей
ПРН1 здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань;	ІК ЗК1
ПРН2 вміння щодо пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел;	ЗК2
ПРН3 здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати рішення;	ЗК3 ЗК4
ПРН4 ефективно працювати як індивідуально, так і в колективі;	ЗК6
ПРН5 вміння аналізувати соціально-нагальні проблеми і процеси, використовувати методологію гуманітарних наук в різних видах професійної та соціальної діяльності;	ЗК7 ЗК8
ПРН6 уміння застосовувати усну та писемну форми спілкування як українською мовою, так і однією з іноземних мов; користуватися сучасними інформаційними технологіями;	ЗК10 ЗК15 ФК16
ПРН8 цілеспрямованість у вирішенні доручених завдань та виконання прийнятих зобов'язань;	ФК18
ПРН9 вміння приймати раціональні рішення, системно мислити та застосовувати творчі здібності для формування принципово нових ідей;	ФК19 ФК20
ПРН16 вміння давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, складати звіти і вести обліки державною мовою як усно, так і письмово;	ФК29 ФК31
ПРН17 знання схеми залізниць України, географічного розташування найбільш потужних станцій та великих виробничих центрів а також порядок утворення вантажо- та пасажиропотоків;	ФК32 ФК33 ФК34

Змістовна характеристика змістового модуля 1

1.1.Роль транспорту в прискоренні соціально-економічного розвитку України

Склад транспортної системи України, залізничний транспорт, його роль у сфері матеріального виробництва. Продукція транспорту, її особливості та вимірювачі.

Ринок: визначення, суть, види, структура та елементи ринкового механізму. Ринок транспортних послуг. Особливості економіки експлуатації залізниць в період розширення зовнішніх економічних зв'язків.

У результаті вивчення змістового модуля студент **повинен знати і розуміти:** транспортну систему України, особливості залізничного транспорту, його продукцію. Визначення ринку.

Міжпредметні зв'язки: ППЗ.1.9«Технологія галузі і технічні засоби залізничного транспорту» - транспортна система України, особливості залізничного транспорту, порівняльні характеристики різних видів транспорту; ГСЕ 1.06 «Економічна теорія» - основні економічні поняття і закони, попит і пропозиція. Ціна ринкової рівноваги

1.2 Основні принципи управління і планування на транспорті

Організація і управління залізничним транспортом України. Реструктуризація залізничного транспорту України. Завдання і принципи планування. Види планів, їх зміст. Методи планування і прогнозування. Стратегічне планування. Маркетингове вивчення ринку вантажних перевезень. Чинники, які визначають розміри і структуру перевезень. Планування пасажирських перевезень.

У результаті вивчення розділу студент **повинен знати і розуміти:** структуру управління залізничним транспортом України, завдання по реструктуризації залізничного транспорту, порядок планування вантажних і пасажирських перевезень в умовах ринку.

Міжпредметні зв'язки: ПП 3.1.4«Організація руху поїздів» - основи управління рухом та оперативне планування перевезень, ПП 3.1.5 «Організація вантажної і комерційної роботи» - планування і маршрутизація перевезень.

2. Основи виробничо-господарської діяльності дирекції залізничних перевезень і станції

Тематична характеристика змістового модуля 2

2.1 Характеристика виробничо-господарської діяльності дирекції залізничних перевезень

2.2. Основи виробничо-господарської діяльності станції

Таблиця 2.2. Вимоги ОПП

Програмні результати навчання (ПРН)	Коди сформованих компетентностей
ПРН1 здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань;	ІК
ПРН2 вміння щодо пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел;	ЗК1
ПРН3 здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати рішення;	ЗК2
ПРН4 ефективно працювати як індивідуально, так і в колективі;	ЗК3
ПРН5 вміння аналізувати соціально-нагальні проблеми і процеси, використовувати методологію гуманітарних наук в різних видах професійної та соціальної діяльності;	ЗК4
ПРН6 уміння застосовувати усну та писемну форми спілкування як українською мовою, так і однією з іноземних мов; користуватися сучасними інформаційними технологіями;	ЗК6
ПРН8 цілеспрямованість у вирішенні доручених завдань та виконання прийнятих зобов'язань;	ЗК7
ПРН9 вміння приймати раціональні рішення, системно мислити та застосовувати творчі здібності для формування принципово нових ідей;	ЗК8
ПРН16 вміння давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, складати звіти і вести обліки державною мовою як усно, так і письмово;	ЗК10
ПРН17 знання схеми залізниць України, географічного розташування найбільш потужних станцій та великих виробничих центрів а також порядок утворення вантажо- та пасажиропотоків;	ЗК15
ПРН18 знання організації вантажних перевезень за видами транспорту при забезпеченні безпеки руху та збереження вантажів, методи раціонального використання та збереження рухомого складу; знання й застосування на практиці усіх видів перевізних документів, правил перевезення вантажів, застосування автоматизованих систем управління при організації вантажних перевезень	ФК16
	ФК18
	ФК19
	ФК20
	ФК29
	ФК31
	ФК32
	ФК33
	ФК34

Змістовна характеристика змістового модуля 2

2.1. Характеристика виробничо-господарської діяльності дирекції залізничних перевезень

Виробнича структура і управління ДН, основні фонди, їх склад, фізичне та моральне зношування основних фондів. Амортизаційні відрахування, порядок розрахунку. Показники використання основних виробничих засобів. Нововведення та інвестиції на підприємстві. Оборотні кошти, їх склад, структура, нормативи, показники використання. Основні кількісні і якісні показники роботи ДН. Економічні показники роботи дирекції.

Практична робота №1

Розрахунок кількісних показників роботи ДН і якісних показників використання рухомого складу.

Практичне заняття №2

Визначення показників використання основних фондів та оборотних коштів.

У результаті вивчення змістового модуля студент
повинен знати і розуміти:
 структуру і склад основних фондів оборотних засобів, показників використання; техніко-економічні показники ДН;
повинен вміти:
 визначити техніко-економічні показники ДН; розраховувати показники використання основних фондів і оборотних коштів.

Міжпредметні зв'язки: ПП 3.1.4«Організація руху поїздів» - показники використання вантажних вагонів і локомотивів.

2.2.Основи виробничо-господарської діяльності станції

Характеристика виробничої діяльності станції. Організаційна структура, визначення класності станції. Структура основних фондів і оборотних склад, нормативи, показники використання. Економічні показники роботи станції.

Практична робота №3

Визначення класності станції (сортувальної, вантажної, пасажирської, дільничної).

У результаті вивчення змістового модуля студент
повинен знати і розуміти:
 економічні показники роботи станції;
повинен вміти:
 визначити клас станцій.

Міжпредметні зв'язки: ПП 3.1.2 «Залізничні станції та вузли» - класифікація залізничних станцій за характером роботи.

3. Організація та оплата праці

Тематична характеристика змістового модуля 3

3.1. Нормування праці

3.2. Організація праці

3.3. Організація оплати праці

Таблиця 2.3. Вимоги ОПП

Програмні результати навчання (ПРН)	Коди сформованих компетентностей
ПРН1 здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань;	ІК
ПРН2 вміння щодо пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел:	ЗК1
ПРН3 здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати рішення;	ЗК2
ПРН4 ефективно працювати як індивідуально, так і в колективі;	ЗК3
ПРН5 вміння аналізувати соціально-нагальні проблеми і процеси, використовувати методологію гуманітарних наук в різних видах професійної та соціальної діяльності;	ЗК4
ПРН6 уміння застосовувати усну та писемну форми спілкування як українською мовою, так і однією з іноземних мов; користуватися сучасними інформаційними технологіями;	ЗК6
ПРН7 знання та розуміння математики та інших фундаментальних наук, що лежать в основі спеціалізації, на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми;	ЗК7
ПРН8 цілеспрямованість у вирішенні доручених завдань та виконання прийнятих зобов'язань;	ЗК8
ПРН9 вміння приймати раціональні рішення, системно мислити та застосовувати творчі здібності для формування принципово нових ідей;	ЗК10
ПРН11 знання щодо захисту своїх прав на базі норм чинного законодавства і демократичних принципів;	ЗК15
ПРН12 знання щодо застосовування естетичних, правових та економічних норм і врахування в процесі технічних, екологічних та соціальних проектів, спрямованих на поліпшення стану довкілля, забезпечення здоров'я людини, якості та безпеки її життя та діяльності на підставі стратегії сталого розвитку людства;	ФК16
ПРН13 вміння дотриматися техніки безпеки і прихильно ставитись до збереження навколишнього середовища;	ФК18
ПРН14 вміння вибирати стратегію діяльності з урахуванням	ФК19

<p>загальнолюдських цінностей та суспільних, державних, виробничих, особистих інтересів;</p> <p>ПРН16 вміння давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, складати звіти і вести обліки державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ПРН18 знання організації вантажних перевезень за видами транспорту при забезпеченні безпеки руху та збереження вантажів, методи раціонального використання та збереження рухомого складу; знання й застосування на практиці усіх видів перевізних документів, правил перевезення вантажів, застосування автоматизованих систем управління при організації вантажних перевезень</p> <p>ПРН28 знання та розуміння основ економіки організації виробництва, праці й управління;</p>	
---	--

Змістовна характеристика змістового модуля 3

3.1.Нормування праці

Значення і завдання нормування праці. Класифікація виробничих процесів. Поняття про виробничий цикл, бюджет робочого часу. Особливості виробничого процесу станції. Фотографія витрат робочого часу, мета, види. Хронометраж, його сутність, мета і значення. Нормативи витрат праці, їх характеристика та призначення. Норми часу виробки та чисельності робітників. Порядок нормування праці працівників станції, спеціалізованих комплексних бригад, єдиних змін.

Практична робота № 4

Проведення та обробка матеріалів індивідуальної фотографії робочого часу.

Практична робота № 5

Проведення та обробка матеріалів хронометражу.

Практична робота №6

Розрахунок норм витрат праці

У результаті вивчення змістового модуля студент **повинен знати і розуміти:**

значення нормування праці для підвищення ефективності виробництва; класифікацію виробничих процесів і витрат робочого часу; нормативи і норми витрат праці, порядок їх проектування;

повинен вміти:

обробляти матеріали: фотографії робочого дня і хронометражу; розраховувати норми витрат праці; користуватись нормами часу і виробки у розрахунках.

Міжпредметні зв'язки: ПП 3.1.4 «Організація руху поїздів» - технічне нормування роботи залізниць.

3.2. Організація праці і її особливості на залізничному транспорті

Поняття про робочий час. Режим праці і відпочинку. Продуктивність праці, показники, методи їх визначення, шляхи та резерви підвищення продуктивності праці.

Практична робота №7

Розрахунок продуктивності праці.

У результаті вивчення змістового модуля студент
повинен знати і розуміти:
 основні принципи організації праці. Шляхи та резерви підвищення продуктивності праці на станції;
повинен вміти:
 розраховувати продуктивність праці працівників станції.

Міжпредметні зв'язки: ГСЕ 1.09 «Основи правознавства» - робочий час і час відпочинку. Трудова дисципліна, матеріальна відповідальність працівників.

3.3. Організація оплати праці

Принципи організації заробітної плати. Номінальна та реальна заробітна плата. Форми і системи оплати праці. Тарифна система, її елементи, посадові оклади. Структура заробітної плати, види і порядок виплати доплат. Заохочення до праці. Права підприємств в області оплати праці, фонд оплати праці, податок з заробітної плати. Закордонний досвід оплати праці.

Практична робота №8

Розрахунок заробітної плати робітників станції.

У результаті вивчення змістового модуля студент
повинен знати і розуміти:
 суть, принципи, форми і системи оплати праці;
повинен вміти:
 розрахувати основну і додаткову заробітну плату працівників станції.

Міжпредметні зв'язки: ГСЕ 1.09 «Основи правознавства» - заробітна плата, гарантії і компенсації.

4. Планування виробничо-фінансової роботи станції

Тематична характеристика змістового модуля 4

4.1. Системи економічних взаємовідносин в умовах ринку

4.2. Планування економічного і соціального розвитку станції

4.3. Облік і техніко-економічний аналіз виробничо-фінансової діяльності станції

Таблиця 2.4. Вимоги ОПП

Програмні результати навчання (ПРН)	Коди сформованих компетентностей
ПРН1 здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань;	ІК
ПРН2 вміння щодо пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел;	ЗК1
ПРН3 здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати рішення;	ЗК2
ПРН4 ефективно працювати як індивідуально, так і в колективі;	ЗК3
ПРН5 вміння аналізувати соціально-нагальні проблеми і процеси, використовувати методологію гуманітарних наук в різних видах професійної та соціальної діяльності;	ЗК4
ПРН6 уміння застосовувати усну та писемну форми спілкування як українською мовою, так і однією з іноземних мов; користуватися сучасними інформаційними технологіями;	ЗК6
ПРН7 знання та розуміння математики та інших фундаментальних наук, що лежать в основі спеціалізації, на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми;	ЗК7
ПРН8 цілеспрямованість у вирішенні доручених завдань та виконання прийнятих зобов'язань;	ЗК8
ПРН9 вміння приймати раціональні рішення, системно мислити та застосовувати творчі здібності для формування принципово нових ідей;	ЗК10
ПРН11 знання щодо захисту своїх прав на базі норм чинного законодавства і демократичних принципів;	ЗК15
ПРН12 знання щодо застосовування естетичних, правових та економічних норм і врахування в процесі технічних, екологічних та соціальних проектів, спрямованих на поліпшення стану довкілля, забезпечення здоров'я людини, якості та безпеки її життя та діяльності на підставі стратегії сталого розвитку людства;	ФК16
ПРН13 вміння дотриматися техніки безпеки і прихильно ставитись до збереження навколишнього середовища;	ФК18
	ФК19
	ФК20
	ФК29
	ФК31
	ФК32
	ФК33
	ФК34

ПРН14 вміння вибрати стратегію діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та суспільних, державних, виробничих, особистих інтересів; ПРН16 вміння давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, складати звіти і вести обліки державною мовою як усно, так і письмово; ПРН18 знання організації вантажних перевезень за видами транспорту при забезпеченні безпеки руху та збереження вантажів, методи раціонального використання та збереження рухомого складу; знання й застосування на практиці усіх видів перевізних документів, правил перевезення вантажів, застосування автоматизованих систем управління при організації вантажних перевезень ПРН28 знання та розуміння основ економіки організації виробництва, праці й управління;	
--	--

Змістовна характеристика змістового модуля 4

4.1. Системи економічних взаємовідносин в умовах ринку

Підприємництво, його принципи, форми і види підприємницької діяльності. Організаційно-правові норми господарювання в умовах ринку. Акціонерні і орендні підприємства, їх суть, механізм функціонування. Поняття про лізинг. Малий бізнес. Сумісні підприємства. Господарчий і комерційний розрахунки на залізничному транспорті: їх суть і різниця. Економічні взаємовідносини з управлінням залізниці і структурними одиницями.

У результаті вивчення змістового модуля студент **повинен знати і розуміти:**
сучасні форми господарювання, основні поняття господарчого і комерційного розрахунків.

Міжпредметні зв'язки: ГСЕ 1.06 «Економічна теорія» - форми організації суспільного виробництва, ГСЕ 1.09 «Основи правознавства» - основи цивільного права.

4.2. Планування економічного і соціального розвитку станції

Зміст та значення плану економічного і соціального розвитку станції, основні розділи. Контрольні цифри. Технологічні і економічні нормативи. Планування кількісних і якісних показників. План по праці, планування контингенту і фонду оплати праці. План експлуатаційних витрат, їх номенклатура, статті, елементи. Прямі, загальновиробничі, адміністративні та інші витрати. Місцеві доходи станції, фінансовий план станції. План організаційно-технічних заходів.

Практична робота №9

Розрахунок кількісних і якісних показників роботи станції

Практична робота №10

Розрахунок контингенту, середньомісячного заробітку і фонду оплати праці працівників станції.

Практична робота №11

Розрахунок експлуатаційних витрат і собівартості продукції станції.

У результаті вивчення змістового модуля студент
повинен знати і розуміти:

зміст розділів плану економічного і соціального розвитку, технологічні і економічні нормативи;

повинен вміти:

визначати кількісні і якісні показники, планувати контингент працівників станції, фонд оплати праці. Планувати прямі, загальногосподарчі та адміністративні витрати за статтями, визначати собівартість продукції станції.

Міжпредметні зв'язки: ПП 3.1.4 «Організація руху поїздів» - оперативне планування перевезень.

4.3.Облік і техніко-економічний аналіз виробничо-фінансової діяльності станції

Види обліку: оперативний, статистичний, бухгалтерський. Їх суть і організація. Облік основної виробничої діяльності. Облік і звітність по використанню основних фондів і оборотних коштів. Облік і звітність праці і заробітної плати. Механізація і автоматизація обліку та звітності. Цілі і методи аналізу господарчої діяльності. Аналіз виконання техніко-економічних показників роботи станції. Аналіз виконання плану з праці. Аналіз виконання плану експлуатаційних витрат.

Практична робота № 12

Аналіз результатів виробничо-фінансової діяльності станції.

У результаті вивчення змістового модуля студент

повинен знати і розуміти:

значення та види обліку: облік основної виробничої діяльності станції; завдання і методи аналізу; аналіз виробничо-фінансової діяльності станції.

повинен вміти:

виконувати аналіз техніко-економічних показників, показників плану з праці, плану експлуатаційних витрат.

Міжпредметні зв'язки: ПП 3.1.4 «Організація руху поїздів» - аналіз процесу перевезень на відділку залізниці.

5. Підвищення ефективності виробництва

Тематична характеристика змістового модуля 5

5.1.Ефективність втілення прогресивних технологічних процесів

Таблиця 2.5. Вимоги ОПП

Програмні результати навчання (ПРН)	Коди сформованих компетентностей
ПРН1 здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань;	ІК
ПРН2 вміння щодо пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел;	ЗК1
ПРН3 здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати рішення;	ЗК2
ПРН4 ефективно працювати як індивідуально, так і в колективі;	ЗК3
ПРН5 вміння аналізувати соціально-нагальні проблеми і процеси, використовувати методологію гуманітарних наук в різних видах професійної та соціальної діяльності;	ЗК4
ПРН6 уміння застосовувати усну та писемну форми спілкування як українською мовою, так і однією з іноземних мов; користуватися сучасними інформаційними технологіями;	ЗК6
ПРН7 знання та розуміння математики та інших фундаментальних наук, що лежать в основі спеціалізації, на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми;	ЗК7
ПРН8 цілеспрямованість у вирішенні доручених завдань та виконання прийнятих зобов'язань;	ЗК9
ПРН9 вміння приймати раціональні рішення, системно мислити та застосовувати творчі здібності для формування принципово нових ідей;	ЗК10
ПРН23 вміння розробляти технічні завдання для виконання проектних робіт на відповідних етапах проектування елементів залізничних станцій, виконувати інженерно-технічні розрахунки для порівнювальних варіантів;	ЗК13
ПРН29 знання сучасного стану справ на новітніх технологій у господарстві перевезень, пасажирському та вантажному господарствах;	ЗК15
ПРН30 вміння використовувати проектну типову, довідкову та нормативну документацію з проектування роботи станцій;	ФК18
ПРН31 знання можливостей і вміння використовувати програмне забезпечення автоматизованих робочих місць на станції;	ФК20

<p>ПРН32 вміння розраховувати основні параметри, кількість і навантаження технічних засобів на станції та розробляти схеми розміщення комплексу основних технічних споруд на станціях;</p> <p>ПРН33 вміння розробляти план заходів по забезпеченню безпеки руху;</p> <p>ПРН34 уміння аналізувати проблему та визначати обмеження, у тому числі зумовлені проблемами сталого розвитку, впливу на навколишнє середовище та безпеку життєдіяльності, розуміти відповідальність за виконання вимог стандартів і норм, правил та інструкцій;</p> <p>ПРН35 приймати рішення, виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів;</p> <p>ПРН36 вміння розробляти проекти й управляти ними з урахуванням усіх аспектів поставлених задач.</p>	
---	--

Змістовна характеристика змістового модуля 5

5.1. Ефективність втілення прогресивних технологічних процесів

Поняття ефекту і ефективності. Методика розрахунку економічної ефективності капітальних вкладень і нової техніки. Шляхи підвищення технічного рівня, впровадження прогресивної технології і комплексної механізації, автоматизації виробничих процесів, вдосконалення планування і управління, модернізації обладнання, зниження матеріалоємності та енергоємності робіт.

Способи визначення експлуатаційних витрат при техніко-економічних розрахунках: за статтями номенклатури витрат, за одиничними розрахунковими ставками, собівартості одиниці роботи рухомого складу.

Визначення економії від скорочення простою вагонів, підвищення навантаження вагонів, підвищення маси поїзда та інших заходів.

Практична робота №13

Розрахунок економічної ефективності від втілення прогресивних технологічних процесів.

У результаті вивчення змістового модуля студент

повинен знати і розуміти:

поняття економічного ефекту і ефективності.

повинен вміти:

застосовувати різні методики розрахунку економічної ефективності капітальних вкладень і нової техніки, обґрунтовувати шляхи підвищення технічного рівня, впровадження прогресивних технологій і комплексної механізації, автоматизації виробничих процесів, модернізації обладнання, зниження матеріалоємності та енергоємності робіт.

Міжпредметні зв'язки: ПП 3.1.2 «Залізничні станції та вузли» - вишукування, проектування і побудова залізниць, ПП 3.1.5 «Організація вантажної і комерційної роботи» - техніко-економічне порівняння варіантів механізації вантажно-розвантажувальних робіт.

3.Курсова робота

Тема: «Виробничо-фінансовий план сортувальної станції»

Курсова робота для студентів денної форми навчання складається із пояснювальної записки і графічної частини.

Обсяг пояснювальної записки повинен становити 40-45 сторінок рукописного або машинописного тексту. Виконується на листах паперу формату А4 з оформленням рамки стандартного зразка.

Зміст пояснювальної записки:

Вступ

- 1.Техніко-експлуатаційна характеристика станції
- 2.План з праці
- 3.План експлуатаційних витрат
- 4.Калькуляція собівартості продукції станції
- 5.Розробка заходів щодо зниження собівартості одного відправленого вагону

Висновки

Список використаних джерел

Графічна частина:

Аркуш 1. Схема сортувальної станції (немасштабна схема сортувальної станції певного типу(однобічна або двобічна), на якій студент повинен відобразити розміщення всіх службово-технічних будівель, що необхідно для розрахунку чисельності працівників станції; виконується на аркуші формату А3).

Аркуш 2. Штатний розклад (виконується на аркуші міліметрового паперу формату А2).

Курсова робота для студентів заочної форми здобуття освіти за скороченим терміном навчання складається із пояснювальної записки, яка містить схему відповідної сортувальної станції у вигляді рисунка, а штатний розклад надається у вигляді таблиці у підрозділі 2.7.

Примітка:Завдання на курсову роботу для студентів денної форми навчання видається після вивчення розділу 4.2.Планування економічного і соціального розвитку станції. Для студентів заочної форми здобуття освіти за скороченим терміном навчання – відповідно до інтегрованого навчального плану підготовки молодшого спеціаліста.

4.Рекомендована література

1. Варналій З.С., Сизоненко В.О.Основи підприємницької діяльності. – К.:Знання України,2003.
2. Вергун О.Ф. Рекомендації з техніко- економічних розрахунків показників експлуатаційної роботи залізниць . – К.:Транспорт України, 2002.
3. Зеркалов Д.В. Довідник залізничника. Книга5. Економіка. - Харків: «Основа», 2006.
4. Номенклатура витрат з основних видів економічної діяльності залізничного транспорту України , затверджена наказом Укрзалізниці від 21.08.2007р. №417-Ц
5. Економіка, організація і планування виробництва на залізничному транспорті. Частина 1: Навчальний посібник/ Кобець О.В., Пивовар Т.Г. – К.: «Дельта»,2008.
6. Економіка залізничного транспорту: Навчальний посібник / За ред. Позднякової Л.О., Дейнеки О.Г. – Харків: Українська державна академія залізничного транспорту, 2009.
7. Економіка залізничного транспорту : підручник / за ред. Ю. В. Кулаєва, Ю. С. Бараша, М. В. Гненного; Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. - Дніпропетровськ, 2014.

5.Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт АТ«Укрзалізниця» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uz.gov.ua/>
2. Сайт для бухгалтерів бюджетної сфери [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua>
3. Сайт профспілки залізничників і транспортних будівельників України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zalp.org.ua/index.php>

6.Форма підсумкового контролю успішності навчання : іспит.

7. Засоби діагностики успішності навчання :

- усне опитування ;
- тематичне аудиторне письмове опитування, тестування;
- домашня контрольна робота (для студентів заочної форми навчання);
- виконання та захист курсової роботи.